

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-a) 18
Telefon 9-77.

Ejleli telefon (nyomda) 187.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések
tarifa szerint vétetnek fel.

écek
OTÉREN
helyiség, orvosi
lőnek, ügyvédi
ak alkalmas
esetleg 3 szon-
onnaira kiadó.
lők fordul-
Dr. Ligetihez,
Unirii 20.
szoba könyha
szobával ke-
k fiatal pár
re január 15,
g február 1-re,
leg a belváros-
Cím: Str. A.
v. Bánffy-u.
m.
ESEN külön-
tu butorzott
fürdőszobahasz-
esetleg zongora
attal is, azon-
kiadó. Str. Gen.
ot (Ótvás-u.) 25.
ELLIGENTES
en aus besserem
en Hause sucht
als Erziehern
uch in die Pro-
Erika Vörner
kovitz p/c. Ba-
2692
ANSAN butoro-
különbejárta
fürdőszoba hasz-
a belvárosban
Cím a kiadó-
hogy
-nak
főpostá-
emben.
RUM
nu-féle kémiai
u. t. közönséget
RUM
di jával
u-Mares
vásárhely
a ezidőszert
angazatos nevű
en után nyert
en földi áll-
tes festéket.

Pantelimon ur kisebbségi elmélete

Irtta: Marton Eeñó

Bravo Pantelimon ur, bravo! Ha ott volna tegnap a kamara ülésén, akkor Ön a választási vitában szelvény feldolgozást tartotta, bizonyára meggyőztük volna. A lelkiismeretből beszélt, a titkos gondolatainkat olvasta volna. Azt mondta, nem akar tudni kisebbségi és kisebbségi problémáról, csak állampolgárokat ismer, akik Isten nevére esküdtek, egyforma jogokkal és egyforma kötelességekkel. Pontosan mi véleményünk is. Mi sem akarunk, mint azt, hogy egyenlő jogaink legyenek ebben az országban és abban a nemzetben, mielőtt ebbe az ideális állapotba jutunk, mi leszünk az elcsúsztatott és a kisebbségi jogoktól megfosztottak. Kell a kisebbségi jogokért harcolni. Kell a kisebbségi jogokért harcolni. Kell a kisebbségi jogokért harcolni.

Ime a beszédes ok, amely miatt jobb meggyőződésünk ellenére is ki kell hangsúlyoznunk kisebbségi mivoltunkat és küzdenünk kell a kisebbségi jogokért. Mert Pantelimon ur nem azért negálja a kisebbségi jogokat, mert a többségi jogok áldásaiban akarja részesíteni a kisebbségeket, hanem éppen ellenkezőleg semmi jogot nem akar elismerni a kisebbségek számára. Sajnos Európában ma még sokan vannak, akik úgy gondolkodnak, mint Pantelimon képviselő. Az egyenlőség nálunk uniformist jelent, amelynek Prokusztesz-ágyába mindenkit belekényszerítenek. Aki pedig nem hajlandó ezt az uniformist magára venni, az nem érdemli meg, hogy az állam polgára legyen. Még szerencsésnek kell tartanunk, hogy Pantelimon ur megengedi, hogy a kisebbségek saját költségükön iskolákat tartsanak fenn, amelyekhez azonban az államnak egy bizonyos mértékű hozzájárulnia kell.

még ezt a jogot is elvitatta tőlünk, Pantelimon képviselő felszólalása olyan jelenség, amellyel érdemes nekünk, kisebbségeknek behatóbban foglalkozni. Ez a jelenség azt bizonyítja, hogy a régi királyságbeli intellektuális körök igen nagy többségének még ma sincs halvány fogalma a kisebbségi problémáról és olyan tájékozatlanságot árulnak el ebben a kérdésben, amely még elfogultságunknál is nagyobb. Egyetemes kisebbségi érdek volna megfelelő felvilágosító munkát beindítani, hogy a román közvéleménynek alkalma legyen objektív bepillantást nyerni a kérdés lényegébe, hogy megismerje a modern nemzetközi jog elfogadott álláspontját ebben az ügyben és ezen ismeretek alapján alkossa meg a maga ítéletét. Eltekintve a svájci példától, nagyon tanulságos volna feltárni a román közvélemény előtt annak okait, miért nincsen például Európában kisebbségi probléma, holott tudvalevő, hogy egész Európában együtttréve nem él annyi nemzeti kisebbség, mint az amerikai Egyesült Államokban.

Ez az oknyomozás kiderítene, hogy Amerikában valóban úgy értelmezik a polgári jogegyenlőséget, hogy nemzeti, vagy vallási hovatartozásának senkit sem juttathat hátrányosabb helyzetbe, hogy mindenki olyan iskolába járathatja gyermekeit, amilyenbe csak akarja. Állami hivatalok betöltésénél egyáltalán nem jön figyelembe a nemzetiség és Amerika legmagasabb állami méltóságait töltötték már be nem angolnyelvű polgárok. Ilyen és hasonló felvilágosítások után egészen bizonyos, hogy Pantelimon képviselő ur legközelebb már egészen más következtetéseket vonna le abból a premissából, mely szerint nem akar ismerni kisebbségeket. Ennek a mondatnak egyedüli logikus folytatása az, hogy olyan demokráciát kell teremteni, amely lehetetlenné teszi az állampolgároknak vallás és faj szerint való megkülönböztetését, amely épen úgy, mint a vallást, a nemzetiséget és anyanyelvet is magánygynek tekinti, amelynek mindenki saját tetszése szerint hódolhat.

Bratianu levelet irt Ristnek...

A liberálisok megharagudtak a pénzügyi szakértőre, aki jelentésében megkritizálta Vinila gazdálkodását

Bukaresti-Bukarest, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A liberális párt az utóbbi időben erőteljes kampányt indított Charles Rist ellen. A francia bankárkork megbízottja, aki a Banque de France alkormányzója volt és akinek hozzáértését senki Európában kétségbe nem vonja, a romániai pénzügyi helyzetről készített jelentésében mindannyiszor rámutatott arra a kritikus helyzetre, amelyben a liberálisok az országot hagyták. Legutóbbi jelentésében azt mondja Rist, hogy az állam pénzügyeinek rendbehozatala megkezdődött, sőt jelentős mértékben előrehaladt, de a múlt mulasztásai oly nagyok, hogy teljességgel rendet teremteni máról

apra nem volt lehetséges. A liberális pártnak természetesen nem konvenáltak ezek a kritikák, amelyek a legérzékenyebb pontján érintették Bratianu Vintilat. A liberális törzsfőnök szerint az ő pénzügyministersége alatt mintagazdálkodás folyt az országban és csak azóta nagy a felfordulás. Mióta a nemzeti parasztpárt vette kezébe a kormányzás gyeplőjét. A Viitorul, sőt a külföldnek szánt D Independente Roumaine is éles kritika alá vették Rist jelentését, kifogásolták optimizmusát és kétségbevonták jóhiszeműségét. Végül is Bratianu Vintila levelet irt Ristnek az Athene Palavoba, akárcsak

egy nagyhatalom küldené valamely állam diplomáciái — képviselőjének — amelyben formálisan felmondja vele a barátságot. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják, vajjon fog-e válaszolni Rist a Bratianu Vintila levelére. Aznyit a kormánybarát lapok mindenesetre megállapítanak, hogy Rist ellen tiltakozni egyedül Bratianu Vintilának nem áll jogában, mert ő volt az, aki Ristet az országba hozta. Bármennyire is kellemetlen a kormánynak, és az országnak, hogy minden fontosabb kérdésben egy idegen iniciatíváját kell respektálnia, az aláírt szerződéseket respektálni kell.

A kisantant és Franciaország egységes frontot formál a keleti jóvátételek csökkentésével szemben

Mironescu Prágában létrehozta a kisantant teljes egységét. Tardieu a bolgár miniszterekkel tárgyal. A Times szerint a magyar követeléseket a jóvátételi bizottsághoz utalják

Bécs, dec. 17. A távirati iroda tudósítója Mironescu román külügyminiszter nyilatkozatának magyarellenes élével kapcsolatban beavatott helyen azt az értesítést szerezte, hogy Prágában sikerült a kisantant teljes egységét megteremteni a különböző álló problémák tekintetében. Jugoszlávia szintén teljes szolidaritást vállalt, noha a keleti jóvátételek kérdésében kevésbé van érdekelve. Jugoszlávia is arra kötelezte magát, hogy a Young-tervet addig nem írja alá, amíg a kisantant pénzügyi követeléseit nem teljesítik. Bukaresti beavatott helyen azt is állítják, hogy Mironescu Párisból magával hozta Prágába Franciaország fenntartás nélküli teljes támogatását s így a már előzőleg kilátásba helyezett jugoszláv támogatás birtokában könnyű volt Prágában tárgyalnia. Mironescu további sikere, hogy eredményesen közvetített a cseh és jugoszláv mezőgazdasági ellentétek kiküszöbölése irányában is s ennek következményeképpen a januárban megtartandó értekezleten fel támad a gazdasági kisantant gondolata.

Páris, december 17. A Matin szerint Tardieu tegnap este újra tárgyalta Burov és Molov bolgár miniszterekkel. A lap azt írja, hogy a két bolgár miniszter Rómában nem sok eredményt ért el. Burov és Molov ma befejezik Párisban tárgyalásaikat s átutaznak Londonba, ahol angol kormányfőfiakat fognak informálni a bolgár kormány álláspontjáról a keleti jóvátételek rendezésével szemben. London, december 17. A Times párisi levelezője közli, hogy a hitelezői hatalmak Magyarország jóvátételi kötelezettségeinek megállapítását át fogják utalni a jóvátételi bizottsághoz, ha a második hágai konferencián nem jön létre megegyezés a magyar delegátusokkal. Elhatározták a főhatalmak azt is, hogy Bulgáriával szemben elzárkóznak a további kedvezményektől s ragaszkodnak ahhoz, hogy a bolgár kormány olyan összegű annuitást fizessen, amekkorát vele szemben megállapítottak. Genf, december 17. A lapok szerint nincs kizárva, hogy a második hágai kon-

ferenciát el fogják napolni abban az esetben, ha a keleti jóvátételek ügyében megfelelő megoldást nem tudnak létrehozni a konferencia összehívásának időpontjáig. Megkezdtek a lengyel alkotmány-reform előkészítését Varsó, dec. 17. Ma délelőtt a pártok vezetői értekezletre gyűltek össze, melyen megkezdtek a lengyel alkotmányreform vitáját. Az értekezleten részt vett Szvitaszky is, a nemrégiben lemondott lengyel miniszterelnök is. Megkötötték az új orosz-török barátsági szerződést Angora, december 17. Karachán orosz népbiztos konstantinápolyi, illetőleg angorai látogatásának meg vannak a pozitív eredményei. A Kemál pasával folytatott tárgyalások eredményeképpen ma délelőtt aláírták az új orosz-török barátsági szerződést, mely a régebbi szerződés alapelvein épült fel.

Konferenciális problémák

— Hozzászólás az Uj Kelet anket-jához —

Írja: Simon Mózes Kápolnokmonostor

A közeledő konferencia látszólagos egyik legfőbb problémája az, hogy Temesvár, vagy Kolozsvár legyen-e a cionista szervezet központja. Az eddig megjelent — a központnak Temesvárra való áthelyezéséről harcoló — hozzászólások legfőbb érve az, hogy a cionista élet létkérdés volna Temesváron és hogy Kolozsváron állítólag hiányozna a cionizmus fejlődését biztosítani tudó vezetőség. Erre vonatkozólag az a megjegyzésem, hogy nem tudom megérteni, mennyiben befolyásolja egy szervezet központjának elhelyezését a helység percentuális tevékenysége. Minden mozgalmat azt a helyiséget kell válassza szervezeti központjának, amely a területiális kompetenciáinak keretein belül működő helyi csoportokkal, a lehető legkönnyebben és leggyorsabban érintkezhet. E szempont pedig csakis Kolozsvárt predestinálja a szervezet központjává. Erdély minden politikai, kulturális és szociális mozgalmának Kolozsvár a központja és ne kisérletezzünk éppen a Szövetség áthelyezésével. Mert ha ennek az árát meg kellene majd fizetni, — drága ár volna.

Egyetértek azokkal, akik megállapítják, hogy a cionista élet Erdélyben haladás helyett halódó uton van. Ennek megakadályozása azonban egyáltalán nem függ a központnak Kolozsvárról Temesvárra való áthelyezésétől. Véleményem szerint ezen csak két dolog segíthetne. Meg kell teremteni a Szövetség anyagi bázisát és egy megfelelő propagandatervet kell kidolgozni, amely az erdélyi zsidóság helyzetének figyelembevételével keresztülvihető legyen. Részemről szintén azt ajánlanám, amit a legutóbbi hozzászólók egyike, Leitner Zoltán. Valóban az a helyzet, hogy a jelenlegi gazdasági viszonyok nem mindenkinek engedik meg a nagyobbösszegű hozzájárulásokat. Figyelembe kell venni azt, hogy Erdély minden helységében állandóan vannak olyan akciók, amelyekből az ember akarata ellenére sem zárkózhat el, halaszthatatlan kulturális, vagy megroppant egzisztenciák azonnali segélyezéséről lévén szó. De amennyiben a Phoenixszel nem jöhetne létre olyan megállapodás, amely biztosítaná a Szövetség zavartalan menetét és más hasonló lehetőség sem volna, egy osztályokénti tagdíj kirovását is lehetőségesnek tartom. Azért osztályokénti, mert nem tartom helyesnek, hogy mindenki egyformán járuljon hozzá a szervezet fenntartásához és mert nem mindenki képes nagyobb összeget fizetni.

Ennek keresztülvételéhez azonban még az is szükséges, hogy a szervezet munkáját ne legyen improduktív, hanem tényleg a realizálás útjára lépjen, mert senki sem járul hozzá szívesen egy minimális dolgok elintézésére szorító iróda fenntartásához.

Az erdélyi cionista munkával szorosan összefüggő vitális probléma — melyről sajnos nagyon is keveset beszélnek az utóbbi időben — a zsidó párt megszervezése. Mert ha jól emlékszem, már a váradi konferencián ki

mondották ennek megalakulását, a cionista problémákkal pedig azért „boronálom” össze (dr. Jordán Viktor kifejezése) ezt a kérdést, mert különösen kulturális tekintetben nem tartom lehetőnek megfelelő eredmény elérését, amíg a párt kérdése nem nyer elintézés olyképen, hogy ennek egészséges megszervezése biztosítva legyen. A kulturális problémák magukban foglalják az ifjúság nevelésének kérdéskomplexumát amely mindig élénken foglalkoztatta minden kongresszus vezetőit, — ez ideig mind hiába, éppen a gyenge politika eredmények miatt.

Többször hangoztattam, hogy a zsidó párt megszervezése az intellektuális kötelessége, akiknek legnagyobb része cionista lévén, tehát elsősorban a cionistáké; ma pedig azt mondom: ennek elhanyagolása a cionisták véteke és az ebből származó erkölcsi felelősség elsősorban és nagyrésztben a cionistákat terheli.

Valakinek csak kell képviselnie a zsidóságot belpolitikailag, jelenleg pedig a Szövetségnek megfelelőbb szerv nem létezik. Ezért — míg az országos zsidó párt a realizálás stádiumába lép — a Szövetségnek morális kötelessége belpolitikailag is foglalkozni. Nem csak azért, mert — mint dr. Jordán az Uj Keletben fejtegeti — „ezáltal növekszik a cionista vezérek befolyása a zsidó lakosságra és mert ettől függ a zsidóság gazdasági és kulturális fejlődése és kereseti lehetőségének biztosítása” —

hanem azért is, mert, mint mondtam jelenleg nincs a Szövetségnek megfelelőbb zsidó szervezet erre. A cionista eredmények csökkenése nem a cionista propagandának a belpolitikával való összebörönélésétől van, — amint azt ugyancsak dr. Jordán mondja. Legyünk őszinték és ismerjük el, hogy Erdélyben jelenleg nincs is cionista propaganda.

Amikor a zsidó párt valóban megszűnik természetesen a Szövetség politikával való foglalkozása. És csakis ekkor tartom lehetőnek az alapoknak (Keren Kajemeth és Keren Hajjeszod) egyesítését. Ma ezt nem tartom célszerűnek a Szövetség keretein belül, mert veszélyeztetné a Szövetség politikai erejét, a Szövetség keretein kívül pedig nem hozná meg azt az ekonomizálást, ami ennek az egyesítésnek a tulajdonképeni indító oka.

Helyesnek tartanám, ha mindezekhez a problémákhoz, már most hozzászólnának a kompetens vezető cionisták is, hogy még a konferencia előtt ismertessék meg a hivatalos személyek véleményét. Eddig még nem jelent meg két mindenben egyhangzó hozzászólás és ebből ítélkezve, nehéz lesz a konferencián annyi különböző véleményből helyes kiutat találni. A megválasztandó delegátusokkal meg kell ismertetni a helyzetet a valóságot, mert ennek elmulasztása könnyen meglepetést hozhat a konferencián.

Uj, liberális, felekezeti törvényt kapott a jugoszláviai zsidóság

Belgrád, dec. 17. Alekszandor király aláírta és szentesítette a zsidó hitközségekről szóló törvényt. A törvény szerint a zsidó vallásnak egyházi hitközségekre vannak szervezve és ezeknek a hitközségekre az a kötelességük, hogy a tagok vallási és kulturális fejlesztését elősegítsék.

Az összes hitközségek, kivéve az ortodoxokat, a zsidó hitközségek szövetségét (Szavez) alakítják meg, az ortodoxok pedig az ortodoxok hitközségeinek egyesülését (Udruzsenje) alakítják meg. A belső berendezést a szövetségnek a hitközségek saját joguk és kötelességük szerint rendezik, azon szabályok szerint, amelyek az igazságügyminiszter elé terjesztendők és amelyeket az igazságügyminiszter jóváhagy.

A hitközségek önkormányzati jogtalálással bírnak, kulturális és jótékonyági intézményeket állíthatnak fel, rendelkez-

hetnek vagyonukkal is állami felügyelet mellett. A felügyelet az egyes hitközségek felett a szövetség, illetve egyesítés végzi, a legfőbb felügyelet pedig az igazságügyminiszter hatáskörébe tartozik, de az igazságügyminiszter ezzel a felügyelettel megbírhathja úgy a szövetséget, mint az egyesülést.

Az 5-ik paragrafus kimondta, hogy az összes zsidó hitközségek, legyenek azok bármilyen irányúak, saját szervezetükben azokat a zsidókat foglalják magukban, akik ezekben a szervezetekben élnek. Egyes szervezetekből kiválhat egy rész, ha másirányú hitközséget akar létesíteni. Ehhez azonban legalább husz teljes korú önálló hitközségi tag szükséges és a kiválás megtörténhet akkor, ha vallási okokból történik és az új szervezet alakító rendelkeznek a szükséges anyagi eszközökkel.

Ex-lex a kolozsvári városházán

Zárt ajtók mögött viharzik a kolozsvári várospolitika

Mihali polgármester Bukarestbe utazott a Comisiunea Interimare ügyében. Kombinációk az új polgármester jelölt személye körül

Cluj-Kolozsvár, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Körülbelül egy hete annak, hogy a „Monitorul Oficial” számában megjelent a királyi dekrétum, amely az összes városi tanácsokat felosztottnak deklarálta. Ez a rendelet a kolozsvári városházán meglehetősen kaotikus helyzetet teremtett. A múlt hét szombatjára volt kitéve a kolozsvári városi tanácsnak a közgyűlése, amelynek programján többek között a jövő évi költségvetés megszavazása is szerepelt. Ettől eltekintve, mindennél sürgősebb aktualitása volt az Erdélyi Köszömbánya részvénytársasággal kötött megállapodásnak perfektuálása, amely királyi dekrétum által statuált új helyzetnek következtében most már szintén elmaradt és valószínűleg, egész február közepéig nem kerülhet sor ennek a fontos ügynek a likvidálására.

Kolozsvár városnak élen ma jogilag tehát egy felfüggesztett tanács áll, amely mindaddig köteles a város ügyeit tovább vezetni, míg a belügyminiszterium rendeletileg egy másik, a választások levezetésére delegált interimaris bizottságot ki nem nevez. A tanács feloszlásával kapcsolatban különböző

kombinációk kerültek forgalomba. Egyrészt erősen tartja magát az a vélemény, hogy a belügyminiszterium interimaris jellege meghagyja a jelenlegi városi tanácsot a választások lezajlásáig eddigi posztján, ezt a feltevést erősíti meg legalább is látszólag az a körülmény is, hogy a „Monitorul Oficial”-ban megjelent feloszlató dekrétum óta már több, mint egy hét telt el és még sehol semmi nyoma annak, hogy ideiglenesen bár, de új emberek fogják átvenni a város ügyeinek vezetését. Ez a szélcsend azonban csak látszólagos. Amint már tegnapi számunkban megírtunk, hogy egész Erdélyben talán éppen Kolozsváron várható a legélesebb harc a felvonuló pártok között. Kolozsvár a közeledő választások ideje alatt a kormány legexponáltabb frontja lesz. Mihali polgármester párnap óta Bukarestben tartózkodik, hogy a központi pártvezetőséget informálja. Illetékes helyről nyert információink szerint Mihali polgármester Bukarestből már egy kiegészített interimaris bizottság kinevezett tagjainak teljes sorával fog rövidesen Kolozsvárra visszatérni.

ÖREGEMBER GYOMRA
RITKÁN JO: ÉTKEZÉS
ELŐTT EGY KOCKA
CUKRON PAR
CSEPP DIANAV
SOSBORSZESZ
POMPA'S
ÉTVÁGYGERJESZTŐ

amely véleményünk szerint nem később, már sokáig, aktuálissá tesz egy más igen fontos kérdést. Ki legyen Kolozsvár város polgármestere? Pár nappal ezelőtt az a hír terjedt el, hogy a nemzeti parasztpárt kolozsvári tagozatában állítólag bizonyos elégedetlenség vetődés útjára fel a fejét. A határozatban többen vannak, akik eddigi politikai érdemeik jutalmazásul igen tartanak a polgármesteri székre. A vetődést állítólag nem sikerült megkeresztüldelni. Forgalomba került Tuffli Richárd, jelenlegi alpolgármester. Simon pénzügyi tanácsos nem legutóbb pedig már azt a hírt is közölték, hogy Pap Danilla, a V. hadtest parancsnoka nyugalmában késő és hogy őt fogják megvenni annyira, hogy Kolozsvár polgármestere legyen. Ezek a hírek jelen pillanatban még tulságosan koraiak, az egyszerű oknál fogva, mert a döntés ebben az ügyben a párt központja végrehajtó bizottsága a maga számára nem totta fen. A városi tanácsok megválasztásának ügyéből, amint azt a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsági üléséről kiadott hivatalos kommuniké elárulja, a kormány politikai presztizs kérdést csinál és a polgármester személyének kérdése itt Erdély központjában egyáltalán nem olyan tenné, hogy azt a központ döntő véleményétől függetlenül lehetne. A legvalószínűnek látszik, hogy Mihali polgármestert, aki eddig is a kormány osztálybuzalmát élvezte a nemzeti parasztpárttal sem fogja eljeleni.

Mind ezekből a találgatásokból a legvalószínűbb kibontakozást kétségtelenül Mihali polgármester fogja magával hozni Bukarestből. Az ő visszajövetelét után fog eldőlni, hogy ki lesz mindeztől valószínűség szerint Kolozsvár polgármestere és az ő visszajövetelét után fog megindulni tulajdonképen a nemzeti parasztpárt helyi tagozatának séről is a pozitív irányú tárgyalások a többi pártokkal.

Confectio R.T.-nál

elői télikabátok, szövet és selyemruhák, szőrmebundák.

Gyári árak. Gyári lerakatok.

Cluj, Str. Memorandului 2. sz. Targu-Mures, Reg. Ferd. 41.

A walesi herceg fogja átvenni Pokolnikow, az új szovjet-követség vezetője

London, dec. 17. Pokolnikow, az angol fővárosba kinevezett új orosz nagykövetség vezetője felkereste a Foreign Office-ban Hendersont s vele egy óra hosszat tárgyalást folytatott. A szovjet nagykövete még nem terjesztette elő az uralkodónak megbízó levelét. Beavatottak szerint a király, aki betegsége óta nem fogadott diplomatákat, Pokolnikowval sem tesz kivételt. Valószínű, hogy a király a nagykövet fogadásával megbízza a walesi herceget, aki e héten, vagy jövő hét elején kéri audenciára a nagykövetet s az uralkodó nevében átveszi a szovjetdiplomata megbízó levelét.

London, Pokolnikow orosz nagykövetség déli lapok közlése szerint még karácsony előtt bemutatja megbízólevelét a király helyettesítőjének, a walesi hercegnek.

A Cfr. tar

A román deficit

Bucuresti-Bu Uj Kelet tudós érdekes jelentős ügyminiszter az séről a parlamentnek első részét ismertették, napiparára döntő tartalmaz a CFR politikájáról. A szöveg, hogy a málisan magas. díja megalapítja előtti tarifának

Ner csin

A CFR tehát folytatni a má mérséklést, úgy fog megszüntetni kezdvézményét földi iparnak, hogy a CFR pártolás címén jedő tarifareduktió, hogy a bevehesse fel a A jelentős lesz dukció nem é földi árak az litási eszközök országba és csztették igénybe tehát a tarifadeni a külföld állítólagos ténzekvenciát vor politikájának hogy az iparkedvezménynek

Ha a CFR

elv gyakorlat csapást mér a következmény egyik kezével fát, a második sokszorosan fe

ből egészen ellenes politik

Madgearu jelentésén vé hogy az előző közlekedési p zölt számad vádbeszéd a kor azonban olyan pozitív tatást nyujta szakszerűbb ügyeit. Nyot az iparpártol sának veti e oszlopok k román vasut hazánálva, találunk ar moiban mű a vasutat. I ban egy kil alzt esett:

Belgiumban Németors Angliában Magyaror Romániában A teherforg 1928 ban es Belgiumban Németors Angliában Magyaror Romániában

A paptam a vese, gyo

Üdit! Fölerakat Strada

Értesítés!

Megnyit Bukarestben a főváros központjában a

hotel VENETIA

Str. Pictor Grigorescu 12 sz. A királyi palota mögött. — Bejárat a Calea Victoriei

100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hiedg- és melegvíz. Lift fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó a tarifából 25% rabatot élveznek. Tisztelettel: „Venetia-szálloda” vezetősége Moisescu tulajdonos

A Cfr. tarifaleszállításra készül, de ugyanakkor megvonja a szállítási kedvezményeket

A román vasut dolgozik a legnagyobb deficittel és a legkisebb személyzettel az európai államokban

1930-ban sem lehet deficitmentes a Cfr. budgetje

Bucuresti-Bukarest, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az a rendkívül érdekes jelentés, amelyet Madgearu pénzügyminiszter az államvasutak ügykezeléséről a parlament elé terjesztett s amelynek első részét tegnapi számunkban már ismertettük, nagyon fontos és az ország iparára döntő jelentőségű kijelentéseket tartalmaz a CFR jövőben köteendő tarifapolitikájáról. A jelentés mindenekelőtt leszögezi, hogy a CFR mai tarifája abnormálisan magas. Bizonyos áruk szállítási díja meghaladja a százsorosát a háboru előtti tarifának.

Nem tudja a jobbkez, mit csinál a bal

A CFR tehát a jövőben tovább fogja folytatni a már tavaly megkezdett tarifamérséklést, ugyanakkor azonban igyekezni fog megszüntetni azokat a nagy szállítási kedvezményeket, amelyeket eddig a belföldi iparnek adott. Tudvalevőle ugyanis, hogy a CFR a belföldi vállalatoknak iparpártolás címén 20-tól 45 százalékig terjedő tarifaredukciót adott, abból, a célból, hogy a belföldi ipar eredményesen vehesse fel a külföldi árukkal. A jelentés leszögezi, hogy ez a tarifaredukció nem érte el a célját, mert a külföldi áruk az olcsó dunai és tengeri szállítási eszközök révén mégis bejtek az országba és csak igen rövid vonalakra vették igénybe a CFR-t. A belföldi ipart tehát a tarifaredukció nem tudta megvédeni a külföldi konkurenciától. Ebből az állítólagos tényből a jelentés azt a következtetést vonja le, hogy a CFR tarifapolitikájának a jövőben oda kell hatnia, hogy az iparpártolás címén adott óriási kedvezmények fokozatosan megszűnjenek.

Ha a CFR valóban át fog térni ezen elv gyakorlati megvalósítására, olyan csapattal mér a belföldi iparra, amelyek következményei beláthatatlanok. A CFR egyik kezével le akarja szállítani a tartásokat, a másikkal pedig az ipar számára sokszorosan felemeli azt. Ebből a tényből egészen nyilvánvaló a CFR iparellenes politikája.

Rossz üzlet a román vasut.

Madgearu pénzügyi miniszter az egész jelentésén végig azt igyekszik bizonyítani hogy az előző kormányok milyen rossz közlekedési politikát folytattak és a közzétett számadatok mindegyike valóságos vádbeszéd a liberálisok ellen. Ugyanakkor azonban nem találunk a jelentésben olyan pozitív javaslatokat, amelyek biztatást nyújtanának arra, hogy a jövőben szakszerűbben fogják vezetni a vasut ügyeit. Nyomban azután hgy a jelentés az iparpártolási kedvezmények megvonásának veti elő árnyékát, hosszú számoszlopok következnek arról, hogy a román vasutak, milyen kevésé vannak kihasználva. Összehasonlító táblázatot találunk arról, hogy a különböző államokban milyen mértékben használják ki a vasutakat. Így például a személyforgalomban egy kilométer vasutvonalra egy év alatt esett:

Belgiumban	1,200.000 utas
Németországban	920.000 "
Angliában	800.000 "
Magyarországon	375.000 "
Romániában	274.000 "

A teherforgalomban 1 km. vasutvonalra 1928-ban esett:

Belgiumban	1,850.000 tonna
Németországban	1,200.000 "
Angliában	870.000 "
Magyarországon	410.000 "
Romániában	350.000 "

Ezekből a számokból nyilvánvaló hogy a helyes vasutpolitika az volna, ha minden eszközzel a személy és teherforgalom fokozására törekedne a CFR. Ezt azonban semmiesetre sem lehet a szállítási kedvezmények megvonásával elérni.

Olcsóbbodik a fűtőanyag

Jellemző adatokat találunk a CFR anyagfogyasztására vonatkozólag is. A vasut 1928-ban fogyasztott.

176,029 köbméter fát
1,349,610 tonna zsilvölgyi szenet
781,384 " lignitet
4,215 " sziléziai szenet
286,203 " tőzeget

Ez a fűtőanyag összesen 2 milliárd 430 millió lejbe került. A fűtőanyag átlagára 1928-ban tonnánként 1643 lej volt, amely ár 1929-ben 1269 lejre redukálódott.

A Cfr. elhibázott személyzeti politikája

A leleplezés erejével hatnak azok az adatok, amelyek a CFR személyzeti politikájáról szólnak. A jelentés aláhuzottan hangsúlyozza ki, hogy a jó vasutvezetésnek legfontosabb kelléke a lelkiismeretes és szakképzett személyzet, amely talán még fontosabb, mint a technikai felszerelés. Az összes államok vasuti budgetjének nagyobb részét teszik ki a személyzeti kiadások. Így például Németországban a vasut összköltségeiből 1925-ben 58 százalékot fordítottak személyzeti fizetésekre és 1926-ban 64 százalékot. Franciaországban 1925-ben 58 százalékot, 1926-ban 59 százalékot. Belgiumban 1927-ben 61 százalékot tett ki a vasut személyzeti költsége. Ezzel szemben Romániában 1925-ben mindössze 38 százalékot, 1926-ban 41 százalékot és 1927-ben 38 százalékot fordítottak személyzeti költségekre.

Ez azt jelenti, hogy a román vasutnak aránytalanul kevés és rosszul fizetett tisztviselője van. A CFR személyzetének összlétszáma 1928-ban 114,316 volt, vagyis 1 km. vasutvonalra 10 és fél tisztviselő esett, ugyanakkor, amikor Ausztriában például 15 és fél tisztviselő jut 1 km.-re.

Tulterjedés az irodai tisztviselőkben

Ez azonban még a kisebbik baj volna. A nagyobbik baj a tisztviselők helytelen munkamegosztásában van. Míg más államokban a személyzet nagyobbik részét külső szolgálatra használják fel, addig Romániában a személyzet többsége irodai és belső állomás szolgálatot teljesít. Annak ellenére, hogy az általános tisztviselői létszám nálunk alacsonyabb, mint a külföldön, a belső szolgálatot teljesítő vasu-

tasok létszáma nálunk nagyobb, mint másutt. Nyilvánvaló tehát, hogy a CFR-nek a legnagyobb erőfeszítéseket kell tennie a külső személyzet létszámának mielőbbi emelésére, mert kétségtelen, hogy a gyakori vasuti katasztrófákat, valamint vasuti anyagunk gyors pusztulását is ez a körülmény idézi elő.

Kilenc milliárdos deficit

A jelentés utolsó fejezete a CFR pénzügyeivel és üzletmenetével foglalkozik és itt már többé-kevésbé ismert tényeket sorol fel. Szomorú tények. A vasutnak az utolsó három évben közel kilenc milliárd deficitje volt, aminek tragikus jelentősége akkor domborodik ki, ha figyelembe vesszük, hogy más államok vasutai ugyanezen idő alatt milliárdos jövedelmeket hajtottak az államoknak. Beszéljenek a számok. 1927-ben 1 km. vasutvonal jövedelmezett:

Angliában	4,871,000 lej
Csehszlovákiában	3,529,000 "
Ausztriában	3,176,000 "
Jugoszláviában	1,530,000 "
Romániában	1,008,000 "

Európa összes vasutai között tehát a román vasut a legrosszabb üzlet. Madgearu jelentése azzal a reménységgel végződik, hogy amennyiben a különböző miniszteriumok a jövő évben meg fogják fizetni a CFR által eszközölt szállításokat és ha következetesen leépítik a szabadjegyrendszert, úgy 1930-ban a CFR deficitje, ha nem is tűnik el teljesen, de mindenesetre lényegesen csökkenni fog. Mi nem osztjuk a pénzügyminiszter véleményét. A CFR deficitjét nem az államnak eszközölt ingyenszállítások idézték elő, hanem a rossz vasuti politika. Ezen kell gyökeresen változtatni és főként arra kell törekedni, hogy a román vasutvonalakat is olyan arányban lehessen kihasználni, mint a külföldi államokban, mert ebben az esetben a CFR jövedelmei megsokszorozhatók.

Brazília felett lezuhant Challes őrnagy és Borges ezredes repülőgépe

Páris, december 17. A légügyi minisztérium közli a Porto Praiából érkezett kábeltáviratot, melyben közölték, hogy Challe francia őrnagy és Borges uruguayi ezredes óceánrepülőek elérték a braziliai Maceional, Pernambuco mintegy háromszáz kilométernyire délnyugatra a délamerikai partvidéket s a repülést tovább folytatták. A pilóták közölték a délamerikai parti szikratávíró állomásokkal, hogy a gépen minden rendben van. A gép eddig Seviltől, a starthelytől a délamerikai partvidékig egyenes vonalban 6200 kilométer utat tett meg.

Az Associated Press tudósítója közli, hogy

a két francia óceánrepülő állandó rádióösszeköttetésben áll a braziliai szikratávíró amatőrökkel és rádióállomásokkal. A rádióállomások Challe hőz és Borges-hez üdvözlő táviratokat intéztek Maceio feletti megjelenésükkor, amikor óceánrepülésük már befejezést nyert. A tudósító közli, hogy a gép helyi időszámítás szerint 9 óra 30 perckor érkezett a délamerikai partvidék fölé s innen a braziliai szárazföld felett folytatta tovább útját.

London, dec. 17. Lapzártakor érkezett jelentés szerint a Challes őrnagy és Borges uruguayi ezredes által vezetett óceán-

repülőgép, eddig még ki nem derített okokból lezuhant. A két pilótát, akinek gépe Maracoya nevű braziliai város mellett zuhant le, súlyos sebekkel az ottani kórházba szállították be, ahol ápolás alá vették.

Róma, dec. 17. Róma közelében is súlyos repülőszerelesség történt. Két katonai pilóta gépe zuhanni kezdett, mire mindketten ejtőernyőt vettek igénybe. A dühöngő vihar azonban a két pilótát ejtőernyőikkel együtt a tengerbe sodorta s így mindketten a hullámokban leltek halálra.

Mához egy hétre ül össze ünnepélyes külsőségek között a kilencedik erdélyrészi cionista konferencia

A jubiláris megnyitó ülés programja és vendégei. Minden valószínűség szerint Jabotinsky is részt vesz a konferencián. Nagyszabású chanukaünnepély lesz a delegátusok és vendégek tiszteletére

Cluj-Kolozsvár, dec. 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). Már csak egy hét választ el a IX-ik országrészi cionista konferenciától, amely ugy jelentősége, mint az ünnepélyes külsőségek tekintetében felül fogja múlni az összes eddigi konferenciákat. Az idei konferencia legimpozánsabb megnyilatkozása kétségtelenül a jubiláris ünnepi megnyitoulás lesz, amely december 25 én déli fél 12 órakor fog a kolozsvári Magyar Színházban megynyílni. A megnyitoulésen az első erdélyi cionista konferencia egykori delegátusai, a hatóságokon, a diplomáciai karon, valamint a most megválasztott delegátusokon kívüli több neves cionista vendég is meg fog jelenni, akik közreműködésükkel nagymértékben emelni fogják a megnyitoulás ünnepélyes voltát és nivóját.

Előreláthatóan részt fog venni a megnyitoulésen dr. Artur Hantke, a Keren Hajjeszod jeruzsálemi direktóriumának kiküldöttje, továbbá Adolf Pollák, a Keren Kajemet jeruzsálemi főirodájának európai igazgatója, továbbá Adolf Bernhardt nagyiparos, a romániai Cionista Szervezetek

Legfőbb Tanácsának, a regáti Cionista Szervezet és Jewish Agency elnöke, aki tudvalevőleg a Cionista Világszervezet Akcionskomitájában is képviseli Romániát. Ezenkívül meg fog jelenni a konferencia megnyitoulésén dr. Mayer Ebner szenátor, a bukovinai Cionista Szervezet elnöke, valamint a többi országrészek más cionista vezetőgyéniségei. Nagy a valószínűsége annak is, hogy a konferencia alkalmából Kolozsvárra fog érkezni Wladimir Jabotinsky, a Palesztina elfoglalásában részt vett zsidó légigók megteremtője. Ezenkívül igen nagy számú vidéki vendég is bejelentette, hogy részt kíván venni az erdélyi cionista mozgalomnak ezen a nagyjelentőségű és ünnepélyes megnyitoulásán.

A jubiláris megnyitoulás ezidőszerű programja egyébként a következő:

1. Királyhimnusz, előadja a kolozsvári kongresszusi hitközség énekkara.
2. Dr. Fischer Löszef parlamenti képviselő, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnökének megnyitó beszéde.
3. A helyicsoport, a különböző hatóságok és testületek üdvözlése.

4. Dr. Fischer Tivadar jubileumi beszéde.
5. A Cionista Világszervezet, valamint a romániai társzervezetek képviselőinek üdvözlése.
6. Az első erdélyi cionista konferencia egyik delegátusának beszéde.
7. Dr. Mayer Ebner, a bukovinai cionista szervezet elnökének előadása.
8. Emlékezés a zsidó nép nagy halotairól.
9. A konferencia vezetőségének és a különböző bizottságok megválasztása.
10. Hatikva.

Ez a nagyszabású program azonban előreláthatólag még ki fog bővülni. A konferencia érdeemes munkája másfél napig fog tartani és csütörtökön este ér véget. A jubiláris konferencia méltó befejezésésképen december 26-án, csütörtökön este, Chanuka első estéjén nagyszabású műsoros estély lesz a delegátusok és vendégek, valamint Kolozsvár zsidó közönségének tiszteletére. Előreláthatólag Jabotinsky is részt fog venni ezen az estélyen.

LITHYNIA

A paptamási Lithynia ásványvíz a vese, gyomor, hólyag és epebajok egyetlen gyógyszerere. Üdit! Kapható mindenütt. Gyógyít! Főlerakat: MOSA FERENC CLUJ, Strada Avram Jancu 18. szám.

YOMRA KEZÉS KA
nem késhe
tesz egy mási
legyen Kolozs
Pár nappal
el, hogy a nem
ári tagozatában
edetienség
fejt. A hely
ak, akik eddig
mazásáuligény
ri székre. E
em sikerült me
omba kerülte
gi alpolgármes
tanácsos neve
t ahit is kol
varia. A V
glomba kész
gyermi annak
re-ter-
rek jelen pül
koraiak, az
mert a döntés
közponi vég
a számára tar
sok megválas
azt a nemet
szottsági ülé
ommuniké
litikai prezis
lgármester sz
rdélyi közp
nyan terméss
ntó vélemény
megvalósítáb
li polgármes
many osztat
beni varaszip
gátásokból
ségelemler
magával hog
visszajövele
ki lesz mind
borstár polgá
jövetele ut
ajdonképen
tagozata
ny tárgyalt
T.-nál
selyemruhák,
ári lerakatok.
dului 2. sz.
Ferd. 41.
átvenni Pe
et-követ me
nikow, az ang
oos nagyköv
Foreign Offic
gy óra hossza
ott. A szovj
esztette elő
ét. Beavatottak
gége óta nev
Pokolnikow na
szintű, hogy
ával megbiz
hétén, vagy
anciára a nag
ében átvessz
levelét.
ez nagykövet
még karóso
velét a kir
hercegnek.

Száz ujságcikk alapján románul

Cherestesiu Viktor és Déri Béla új könyve

Ha valaki majd egyszer hozzáfog ahhoz, hogy az új Erdély monográfiáját megírja, külön fejezetet kell majd szenteljen annak, hogyan történetelt meg, hogy a kisebbségek széles rétegei ugyszólván mároról-holnapra megtanultak románul. Nem is volt olyan egyszerű a dolog. Hiszen igaz a fiatal generációnak nem volt probléma. Az iskola, az egyetem, a katonaság keresztülsegítették a nehézségeken.

Abban azonban, hogy az öregebbek, akik régen elfelejtették már az iskolapadjaikat, deresedő fejjel nekiláttak és megbirkóztak a számukra idegen nyelvel nagy része van két kiváló tanárnak: Cherestesiu Viktornak és Déri Bélának. Hiszen nem elég az, hogy orvosok ügyvédek, kereskedők, iparosok, közhivatalnokok és sokan mások, akiknek a mindennapi élet százféle megnyilatkozásában kenyérkérdés lett a román nyelv tudása, tanulni akartak, *Taulni* is tudni kell és ennek a komplikált tudománynak egyik legalaposabb szakembere Cherestesiu dr. aki egész munkakészségét és nagy képességeit a román nyelv megtanulására szolgáló tudományos és pedagógiai módszerek megteremtésének szolgálatába állította.

A felnőtt embert másképpen kell tanítani, mint az iskolában levő gyermeket és a mai ember egészen más módon tud eredményesen elsajátítani egy idegen nyelvet, mint a háború előtti idők generációja.

A modern nyelvtanítás nemzetközi relációkban is elismert szaktekinélve Cherestesiu dr., akinek eddig megjelent nyelvkönyvei és szótárai, évek szorgalmas és szisztematikus munkájának pompás eredményei és legjobbak kalauzai azoknak, akik a román nyelvet el akarják sajátítani. Cherestesiu Victor most Déri Gyula tanárral együtt, akinek nyelvpedagógiai képességét és nagy felkészültségét hasonlóképpen méltányolják Erdélyszerte és aki mint társszerző egyenlő mértékben osztózik Cherestesiu dr. eddigi könyvsikereiben „Száz ujságcikk alapján románul” címmel tíz füzetből álló pompás könyvet szerkesztett, amelynek segítségével a szószóros értelmében játszva tanulhat meg bárki románul. A régi penészes szagu nyelvkönyvek helyett, amelyek nyakatekert és fölösleges körmondásokat magoltattak be a tanulókkal, ez a fürgé, okos és praktikus könyv megtalálta a legszorosabb kontaktust a mindennapi élettel.

„Nagypapának van egy papagája, de Rudolf bácsi kertjében nem terem kókusz” — ilyen és ehhez hasonló „nyelvleckék” helyett, a legegyszerűbb napi hírtől, a legkomplikáltabb publicisztikai írásig, ujság kivágásokon keresztül viszi a tanuló szisztematikus előre a román nyelv rejtelmeiben. Száz ujságkivágás, gondos sorrendbe szedve úgy, hogy az alaktani és szófézés formákat lépésről lépésre kapja meg a tanuló, ez a tulajdonképeni gerince a tíz füzetnek, amely minden egyes lecke végén memotechnikai szempontból külön sorakoztatja azokat a szavakat, amelyek magyar töből erednek, vagy amelyek a hasonló hangzású latin szavakhoz kapcsolhatók és végül azokat a szavakat, amelyek számára külön memotechnikai kapcsolást kell keresni.

Olvasmánynak is érdekes a könyv, hiszen elejétől-végig ujságcikkekből van összeróva és ezeket a könnyen olvasható ujságcikkeket boncolgatják a modern nyelvtani magyarázatok. Így keresve sem lehet könnyebb és kellemesebb utat választani a román nyelv elsajátítására. Akit ezek a szórakoztató leckék is fárasztanak, pihenést és üdülést találhat, a szöveg

közé sűrűn és ügyesen beleszórt szellemes mondatokban szórakoztató karrikatúrákban és szellemes dialógusokban.

Cherestesiu Victor és Déri Béla ezzel

a könyvvel csak egy újabb téglát hordtak ahhoz az épülethez, amelynek felépítésén egy évtized óta mindketten annyi hozzájárulással és szorgalommal dolgoznak. A

tetszetősen és praktikus kiállított tíz hordozható füzetből álló könyv ára 250 lej és az Új Kelet könyvosztálya révén is megrendelhető. (j.)

Kilenc pénzügyi törvény fekszik a parlament előtt...

Madgearu pénzügyminiszter újabb törvényjavaslatokat terjesztett be az adóbehajtás megszigorítására

Eltörlik az adókövető bizottságot, és a pénzügyi tisztviselők kontrollálni fogják az adóalany magánéletét
Eltörölték az állami követelések elsőbbségét

București-Bukarest, december 17. (Az Új Kelet tudósítójától). A parlament tegnapi ülésén Madgearu pénzügyminiszter újabb pénzügyi törvényeket terjesztett a parlament elé. Összesen kilenc pénzügyi javaslat fekszik a törvényhozás házá előtt, amelyek egy-két kivétellel valamennyien az adókövetés és az adóbehajtás megszigorítását célozzák. Az új pénzügyi törvényekkel kapcsolatosan megkértük dr. Fischer József országgyűlési képviselőt, hogy ismertesse azokat az „Új Kelet” olvasóival. Fischer József dr. a következőket mondotta munkatársunknak:

— Kilenc törvény fekszik a parlament előtt, ezek közül azonban mindössze két javaslatot tehetünk magunkévá. Az egyik leszálítja az örökösödési illetékeket. Ugyanakkor azonban szigorú szankciók: helyez kilátásba mindazokkal szemben, akik a hagyatékok utáni illetékek fizetése alól ki akarnak vonni magukat.

A másik igen fontos és nagy horderejű törvényjavaslat a közadók behajtásáról szóló törvény 24. szakaszának módosításáról intézkedik. Ez a szakasz ismeretesen elsőbbséget biztosított az államnak, megyének és városnak az adófizető minden ingó és ingatlan vagyonára még a bekebelezett magánkövetelésekkel szemben is. Még az elmúlt szesszióban megintertpellálta ebben a kérdésben a kormányt és rámutattam arra, hogy az ország kül- és beföldi hitelét egyaránt lehetetlenne teszi ez az intézkedés. A 24. szakaszt most oly értelemben módosítják, hogy az az erdélyi viszonyokhoz simul és csak a három évnél régebbi adó behajtására biztosítja az állam elsőbbségét.

Ezzel szemben elhibázottnak tartom az egyenes adókról szóló törvény egyik intézkedésének oly értelmű módosítását, amely megszünteti a Trancu-Jasi építési kedvezményt. Trancu-Jasi törvénye értelmében az új épületek tíz évig teljesen mentesek voltak egy elemi, mint globális adótól, a következő öt évben az adók 75 és az erre következő öt évben az adók 50 százalékát kellett fizetni. Ez a törvény most oly értelemben módosul, hogy csak tíz évre és csupán az elemi adók fizetése alól mentesíti azt, aki új házat épít. Ez az intézkedés kétségkívül mindenre alkalmas, csak arra nem, hogy az építkezési kedvet és iniciatívát növelje.

Sulyos csapást mért egy másik törvényjavaslat a szabad foglalkozást üző egyénekre: orvosokra, ügyvédekre, mérnökökre. Ez a törvényjavaslat abból a megfontolásból indul ki, hogy a szabad foglalkozásnak a legkevésbé vettek részt az állam terheinek viseléséből és hat kategóriába osztja az e foglalkozású ágakhoz tartozókat: a községekben majd a 10, 20, 50 és 100 ezer vagy ezen felüli lakóú városok működő szabad foglalkozásúak. Az

új törvény egy hét évvel ezelőtti és Titulescu által hozott, de soha nem alkalmazott intézkedést vesz alapul és kimondja, hogy a szabad foglalkozásúak adójának megállapításánál az illető által fizetett házbér irányadó. 80 ezer lej házbér alapján 160 ezer lejes jövedelem után fogják a szabad foglalkozású egyént megadóztatni, ami kb. 30 ezer lej adónak felel meg.

Sulyos intézkedése az új törvényeknek az, amely eltörli az adókövető bizottságokat és elrendeli, hogy az elsőfokú adó megállapításnál kizárólag pénzügyi tisztviselők vehetnek részt. Megjelenhetik ugyan tárgyalásnál az adóalany professzionális testületének képviselője, azonban csupán konzulta-

tív joga van. Elképzelhetjük, hogy milyen sulyos ez az intézkedés, ha megfontoljuk, hogy az elsőfokon megállapított adók nálunk végrehajtható. A törvény francia és belga példákra hivatkozik, ezt azonban mi nem tehetjük semmiesetre sem magunkévá, s a Zsidó Parlamenti Klub harcolni fog a törvény ellen.

Meg kell még említenem az új törvényeknek azt az intézkedését, hogy minden adófizető számára dosziert nyitnak meg, amelyben pénzügyi tisztviselők fel fogják jegyezni az adófizetőnek mindazon megnyilvánulásait, amelyek pénzügyi szempontból az adókövetési közegeket érdekeltetik.

Egy ausztráliai gyógyszerész feltalálta a tüdővész szérumát?

London, december 17. Az ausztráliai Adeliade közelében lévő Wellingtonban Edward Ward, aki egytuttal okleveles gyógyszerész is felfedezte a tuberkulózis szérumát. A szérumot a Wellingtoni tüdőszanatóriumban készülnék kipróbálni.

A lelkes teljesen altnéista módon intézi szérumának ügyét s a szanatóriumtól is csak készkiadásainak megtérítését kéri abban esetben, ha széruma tényleg beválik.

Karácsony után kerül minisztertanács elé a magyarországi március elsejei amnesztiarendelelet

București-Bukarest, december 17. Hettekkel ezelőtt megírtuk, hogy 1930 március elsejére Horthy Miklós kormányzó tiszteletos jubileumára nagyszabású amnesztiát készítenek elő. Ez az amnesztia méreteiben és a közkegyelemben része sülők számát illetőleg lényegesen felül fogja mulni a legutóbbi 1928 március elsejei amnesztiát. Amikor a kormányzó részéről kifejezésre jutott az az elhatározás hogy államfővé választásának tiszteletos jubileumát a közkegyelem széleskörű gyakorlásával kívánja egybekötni, a miniszterelnökség elkészítette az amnesztia nyers tervezetét. Ennek megfelelően kapott utasítást az igazságügyminisztérium arra, hogy számszerűen és pontosan készítse elő a közkegyelmi elhatározás részleteit.

Az igazságügyminisztériumban már el is készülték ezzel az előkészítő munkával, de a jelentés csak a karácsonyi ünnepek után kerül a minisztertanács elé. Ebben a jelentésben fel van sorolva, hogy igaztás, lázítás, kormányserítés, közhatóságok és hatósági személyek sérelmére elkövetett rágalmozás és becsületsértés, tiltott közlés, hatóság elleni erőszak és más hasonló de természetesen nem vagyonelemi bün-

eselemény miatti ügyben körülbelül hányan részesülhetnek majd a legmagasabb kegyelmi elhatározásban.

Az amnesztiarendelelet bizonyos mértékben likvidálja az 1918—1919. évi emigrációt is, mint azt annak idején szintén megírtuk. Hogy az emigrációban élők közül kik kapnak amnesztiát, illetve kiknek az ügyében lesz pertörzés, azt szintén a karácsony utáni minisztertanács fogja megállapítani.

A keletkínai határvidék nyugati frontján az oroszok tovább folytatják hadműveleteiket

London, december 17. A Times munkéni tudósítója jelenti, hogy a békejegy-zökönyv aláírása ellenére a keletkínai határvidék nyugati frontján az oroszok tovább folytatják hadműveleteiket. A szövetséges repülőosztagjai most is állandóan a kínai hadállások felett cirkálnak s időnként bombázzák is az állásokat. Chailarba kétezer mongol vonult be, akik a bargai kerület autonómiáját akarják kiterjeszteni. A kínaiak nagy aggodalommal figyelik az oroszok hadmozdulatait.

A New-York étteremben

December 19-től kezdve a hírneves **Dudus** teljes zenekarával játszik.

Voicu a fel...

Az erdélyi mini...
Rövidese

Bucurest-Buka...
kamara ma dé...
nyert a válaszfel...
előadó szófal fel...
kozik az egyes p...
működésével szer...
el. A szónok ca...
szocialisták eles...
sebbségekkel fogl...
hogy a kormány...
azt, amire öt pró

Voicu kérdé

Ezután a ko...
Nitescu erdélyi n...
laszfelirati vita s...
lásokra. Mindene...
hogy ez a parlam...
nak szabad me...
létre, ennélfogva...
hogy energikus h...
gyeuenk az ország...
szellemben törté...
mely biztosítja...
fejlődését, visszap...
tiz esztendőre, m...
tiranikus intézke...
sajtó guzba volt...
sullyal nehezede...
lán még a kisebb...
szabadságnak örve...
sajtó.

Ezután a kiseb...
zott Voicu Nitesc...
menti felszólalás...
mánya csak ann...
magyar kisebbség...
román kisebbség...
Hegedüs Nándor...
fel annak bizony...
elbánságon volt...
Magyarországon...
Libellus Valachor...
is. Hegedüs nyil...
hány román vére...
lushoz. Hiszen M...
háborúságot kellett...
megválasztásáért f...

A zsidó

A kisebbségi sa...
zik ezután Voicu...
zetét összehasonl...
mán sajtó helyz...
esküztéknek ele...
újságíró elitelésé...
mán volt. A Bra...
ben provokálás...
lenül azt, hogy...
Axente Severről...
tirjáról nevez el...
kodnak a magya...
reform ellen. His...
épen annyi föld...
mának.

Hegedüs Nándor

multért való pörö...
Voicu Nitescu a...
képviselőjének Fi...
szólalására. Megá...
Tivadar dr. obje...
tette a kormány...
részletkérdésekben...
mondja álláspontj...
mindenesetre meg...
mány jó intenció...
ményességét f. jezt...
kormány meg f...
grammját.

A kormány kisebbségi

A nemzeti par...
mondotta Voicu...
valósítani kisebbs...
kisebbségi nyelv...
miniszterelnök be...
idevonatközölg...
ha mi csakugyan...
nánk a kisebbség...
seket, ahogy Ma...
mazta a románság...
ségi törvény egye...

Ruhá...

Voicu Nitescu a kormány nevében válaszolt a felirati vita során elhangzott kritikákra

Az erdélyi miniszter megígéri, hogy a kormány rendezni fogja a kisebbségi kérdést. Vita a magyar nyelv használatáról. Rövidesen parlament elé terjesztik az állampolgársági törvényjavaslatot

Bucuresti-Bukarest, december 17. A kamara ma délutáni ülésén befejezést nyert a választási vita. Ghelmeanu előadó szövegét felolvasták és sorban foglalkoztak az egyes pártok részéről a kormány működésével szemben emelt megjegyzésekkel. A szónok csodálkozását fejezte ki a szocialisták éles tónusa fölött, majd a kisebbségekkel foglalkozott és kijelentette, hogy a kormány respektálni fogja mindazt, amire őt programja kötelezi.

Voicu Nitescu a kisebbségi kérdéssel

Ezután a kormány nevében Voicu Nitescu erdélyi miniszter válaszolt a választási vita során elhangzott felszólalásokra. Mindenekelőtt is hangsúlyozta, hogy ez a parlament a nemzet akaratainak szabad megnyilvánulásaként jött létre, ennél fogva teljes joga van arra, hogy energikus határozott lépéseket tegyenek az ország törvényhozásának olyan szellemben történő megreformálásán, amely biztosítja Románia demokratikus fejlődését, visszaillesztést von az elmúlt tíz esztendőre, midőn a közszabadságok tiranikus intézkedések fojtották el. A sajtó guzsa volt kötve, a cenzúra teljes súlyát neheztedett a sajtószabadságra. Talán még a kisebbségi lapok is nagyobb szabadságnak örvendtek, mint a román sajtó.

Ezután a kisebbségi kérdéssel foglalkozott Voicu Nitescu. Willer dr., a parlamenti felszólalásában azt kérte, hogy Románia csak annyi jogot adjon meg a magyar kisebbségnek, mint amennyit a román kisebbség Magyarországon élvezett. Hegedűs Nándor dokumentumokat hozott fel annak bizonyítására, hogy milyen jó elbánásban volt részük a románoknak Magyarországon. Felemlítette a Supplex Libellus Valachorum nevű dokumentumot is. Hegedűs nyilván nem tudja, hogy hány román vére tapad a Supplex Libellushoz. Hiszen Magyarországon valóságos háborúságot kellett egy román képviselő megválasztásáért folytatni.

A zsidó kisebbség problémái

A kisebbségi sajtó kérdésével foglalkozik ezután Voicu Nitescu és annak helyétet összehasonlítja a magyarországi román sajtó helyzetével. A nagyszabedben elkövetésnek elegendő indok volt egy újságíró elítélésére az, hogy az illető román volt. A Brassói Lapok ezzel szemben provokálásnak minősíthetik büntetésül azt, hogy a brassói városi tanács Axente Severről, a román nép 48-as mártírjáról nevez el egy utcát. Miért panaszkodnak a magyar képviselők az agrárreform ellen. Hiszen a magyar parasztok épea anyyi földet kaptak, mint a románok.

Hegedűs Nándor: Hagyjunk már fel a múltért való pörösködéssel.

Voicu Nitescu áttért a zsidó kisebbség képviselőjének Fischer Tivadarnak a felszólalására. Megállapítja, hogy Fischer Tivadar dr. objektív kritikában részesítette a kormány tevékenységét, egyes részletkérdésekben azonban túlzottan mondja álláspontját. Fischer Tivadar dr. mindenesetre megállapította, hogy a kormány jó intenciókkal van eltelve és reményességét fejezte ki afelett, hogy a kormány meg fogja valósítani programját.

A kormány meg fogja valósítani kisebbségi programját

A nemzeti parasztpárti kormány, — mondotta Voicu Nitescu — meg fogja valósítani kisebbségi programját. Ami a kisebbségi nyelvhasználatot illeti, Maniu miniszterelnök be fogja váltani azt, amit idevonatkozólag ígért. Mi volna azonban ha mi csakugyan ép úgy nem alkalmaznánk a kisebbségre vonatkozó intézkedéseket, ahogy Magyarország nem alkalmazta a románsággal szemben a kisebbségi törvény egyes pontjait.

Dr. Willer József: Mi meg leszünk elégedve miniszter ur, hogy a magyarországi kisebbségi törvény intézkedéseit, alkalmazzák reánk.

Lázár Illés: Willer ur tele van cinizmussal.

Pop Csicsó István elnök: A kormány helyzetét nagyon megkönnyítene, ha azt kívánná, hogy úgy ne alkalmazza a kisebbségi törvényt Önökkel szemben, ahogyan a magyar kormány nem alkalmazta a románsággal szemben.

Dr. Willer: Voicu Nitescu miniszter ur talán még emlékezni fog arra, hogy Magyarországon a városi tanácsokban szabad volt a magyar nyelv használata.

Voicu Nitescu felolvassa a brassói városi tanács jegyzőkönyvét, amelyben eltiltják a román nyelv használatát. A román nép azonban, — folytatta beszédét Voicu Nitescu — nem akar bosszúálló politikát folytatni. (Nagy taps). Ismerem a magyar nép érzelmeit és tudom: a romániai magyarság meg van elégedve sorsával és bizalommal tekint a kormány működésére. A magyar párt képviselői azonban nem reprezentálják a magyar népet, ők egy egészen más politikát folytatnak.

Ezután a szászokkal foglalkozik Voicu Nitescu. Biztosítja őket, hogy a kormány respektálni fogja a kisebbségi jogokat és kéri, várják be nyugodtan, míg a kormány megvalósíthatja programját.

A Milozai-ügy és a szocialisták.

Ezután a szocialisták kritikáival foglalkozik. Pistiner dr. a dolgozó tömegek nagy nyomorával foglalkozott, azt állította, hogy a közterhek különösen a nyomorultakra, a nincstelenségre nehezdednek. Ennek épen az ellenkező

je igaz: mi épen a gazdagokat, a tehetőseket sujtottuk adókkal. Azt megértem volna, ha Pistiner dr. történetesen a munkanélküliséggel foglalkozna, vagy a munkások alacsony bérérről panaszkodott volna a parlament előtt. A szocialisták szemérvetették a kormányt a Milozai esetet, holott jól tudták, hogy a kormány nem azonosította magát Milozival és szankciókat alkalmazott ellene. Ezzel szemben nem tiltakozhat a merényletek ellen.

Dr. Lucian Sándor: Bennünket már több ízben ért ez a vád, mind annyiszor teljesen igazságtalanul. A szocialdemokrata párt mindig élesen elítélte a merényleteket.

Voicu Nitescu: Vaida Sándor Nagyrománia egységének a legklasszikusabb képviselője. Aki őt bántja, az az országot bántja.

Rövidesen parlament elé kerül az állampolgársági törvény.

Voicu Nitescu az állampolgársági törvénnyel foglalkozott ezután. Bejelentette, hogy az igazságügyminiszter rövidesen a parlament elé fogja terjeszteni az idevonatkozó törvényjavaslatot. Számos kritika hangzott el a hadsereg költségvetésével kapcsolatban. Mindenkinek tudni kell azt, hogy mint Maniu miniszterelnök több ízben is kijelentette, Románia, defenzív politikát folytat és nincsenek imperialista törekvései. A mi külpolitikánk a béke politikája. Akkor azonban, midőn szomszéd államaink fegyverkeznek, mi sem ülhettünk ölhetett kezekkel. A hadseregnek köszönhetjük Románia megeremését.

Fiatalt még a román parlamentárismus.

Jorga professzor beszéde szint, tartalmát és új gondolatokat hozott a választási vita. Legyen bár ő az

Legszébb karácsonyi ajándék a kotta és könyv.

Nádor, Rózsavölgyi, Bárd és Moravetz albumok, valamint más díszalbumok, operák, klasszikus darabok és slágerek legnagyobb raktára és legolcsóbb ár.

Képes meséskönyvek

és ifjúsági iratok óriási választékban kaphatók.

Most vegyen kottát és könyvet, hogy esetleg még ideje legyen kicserélni.

Minden vevő 2 ingyen kottát kap.

Király János

zenemű és könyvkereskedésében Cluj.

ellenzék sorai közt, mi szeretettel és érdeklődéssel hallgatjuk szavait. Jorga professzor felvetette a korporatív parlament eszméjét. Tudni kell azonban, hogy Romániának most van először igazi parlamentje, hogy a tulajdonképeni demokratikus parlamenti élet csak az elmúlt év decemberében vette kezdetét, midőn a törvényhozás jelenlegi házai összeültek. Fiatal tehát még a parlamentárismus, de legyünk bizalommal eltelve munkájának eredményei iránt.

Ezután dr. Lupu felszólalását veszi bírálat alá Voicu Nitescu. Nem igaz az, hogy nincs elán ebben a parlamentben. Lupu a kormány gazdaságpolitikáját kritizálta és arról panaszkodott, hogy milyen magas kamatokat szednek az országban, — anélkül, hogy megjelölte volna a fontos és súlyos kérdés megoldási módjait.

Dr. Lupu: Engedjenek engem az Önök élére, majd megmutatom, hogy kell megoldani ezt a kérdést.

Hangok a többségi oldalról: Már volt ott! Már láttuk.

Voicu Nitescu ezután a kormány agrárpolitikájával foglalkozik és megállapítja, hogy ez a kormány volt az első, amelyik 500 millió lejtel sietett a nyomorgó parasztság segítségére.

A jasi antiszemita diákok proklamálták az általános sztrájkot

Tovább tart az antiszemita diákgifitáció a jasi egyetemen. Sumuleanu professzor szerint a zsidó diákok kezdték a verekedést, valójában azonban négy zsidó és egy román sebesülte van a verekedésnek

Bucuresti-Bukarest, december 17. (Az Új Kelet tudósítójától). Tegnap számban röviden beszámoltunk arról az összetűzésről, amely hétfőn délután a jasi vegyészeti fakultásán az antiszemita és a zsidó diákok között történt. A „Dimineața” szerint az összetűzés meglehetősen súlyos jellegűek voltak. Sumuleanu dr. az ismert antiszemita agitátor előadása közben történt, hogy a professzorhoz egy névjegyet hoztak be, mire a tanár felállt helyéről, kijelentette, hogy másnap folytatja az előadást és eltávozott. A zsidó diákokat, akik erre el akarták hagyni a termet, keresztény kollégáik körülvették és ütni kezdték. A keresztény diákok botokkal voltak felfegyverkezve. A zsidó diákok a laboratóriumokban kerestek menedéket, az asszisztensek azonban bezárták előttük a laboratóriumok ablakait. Ezt látva megpróbálták az ablakokon keresztül az udvarra menekülni, de mindenütt elzárták előlük az utat. Az összetűzésből Sontag, Soxel és Iticovici diákok betört fejjel kerültek ki. Egy Mayer Ezra nevű zsidó diák oly súlyosan sérült meg, hogy elvesztette eszméletét. Az összetűzés közben egy zsidó diákot megütötte Barzan diákvezért. Egy negyedóraig tartott a harc, ami után a támadók elhagyták a termet.

Közvetlenül a verekedés megkezdése után az egyetem titkársága értesítette a hatóságokat. Azonnal kivonultak a kémiai intézethez Dumbrava ezredes rendőrprefektus, Marcu rendőrigazgató és egy csendőrkülönítmény Oprescu kapitány vezetése alatt. A megvret zsidó diákok feljelentést tettek támadóik ellen. A rendőrprefektus elrendelte a verekedő antiszemita diákok kiltének megállapítását. Miután híre járta, hogy az orvosi fakultás is verekedés van készülődésben, egy csendőrkülönítményt dirigáltak a fakultás épületéhez.

Eddig szól a „Dimineața” tudósítása. A „Curentul” a jólinformáltság érdekében Sumuleanuhoz fordult felvilágosításokért. A professzor természetesen homlokegyenest az ellenkezőjét látta mindannak, ami történt. Ime, mit mond Sumuleanu professzor:

— Délelőtt 10 óraker arról értesültem, hogy a folyosón néhány diák izgatottan fels alá jár. (!) Megszakítottam előadásomat és felszólítottam a diákokat, hogy vagy menjenek a laboratóriumokba, vagy pedig hagyják el az intézetet. Egy adott pillanatban, két-három perccel előadásom befejezése előtt észrevettem, hogy egy Blumenfeld nevű diák megüti Holban gyógyszerész hallgatót. Ezután Blumenfeld az ablakon keresztül egy ruhahamosó kazánba ugrott, majd elünt. Akkor a diákok között verekedés támadt. Több ablakot összetörték. Holban a fején és a szemén sérült meg.

Ugyancsak megsérült Hariton diák is. Néhány diákot bekísértek a rendőrprefekturára.

A lap jelentése szerint egyébként a jasi diákság körében a hangulat meglehetősen feszült. A diákok elhatározták, hogy addig nem vesznek részt az előadásokon, míg a bűnösöket meg nem büntetik. A csendőrségnek egy különítménye állandóan az egyetem épületében tartózkodik, hogy az esetleges rendbontásokat elfojtja.

Bucuresti-Bukarest, december 17. A cuzista diákok szövetsége tegnap este ülést tartott, hogy az eseményeket megbeszéljék. Hosszu vita fejlődött ki, amelynek során a cuzista diákok arra a meggyőződésre jutottak, hogy provokálták őket. Elhatározták, hogy ma reggeli kezdettel proklamálják a jasi diákság általános sztrájkját. Az ülés után a diákok testületileg kivonultak az utcára és antiszemita dalokat énekelve felvonultak a város főteréig, majd onnan visszatértek a diákothozba. Rendzavarás nem történt.

Eladó parfümeria

kisvárosban jól bevezetve. Szükséges tőke 100—200.000 lei. Leveleket a kiadó továbbít.

Ruhákat szintelenít, fest, tisztít 24 óra alatt Czink, Cluj

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánászi zsidóság napilapja.
Szerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Feladós szerkesztő: Jambor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11. Junie 12.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Schöngut Sándor halála. Máramarosigietről jelentik a megrendítő hírt, hogy Schöngut Sándor a máramarosi zsidó társadalom és közélet köztisztelőjében álló vezetőegyenlőségű hétfő éjszaka egy óraker, hosszabb betegség után ötvenegy éves korában meghalt. Schöngut Sándorban egy közszereplőben álló zsidó férfiú költözött el az élők sorából, aki egész életét családjának, a zsidó köznevelésnek és általános nemzeti céloknak szentelte. Egy melegen érző szív szűnt meg dobogni, mely mint egy érző hangszert rezonált az emberek és a zsidóság minden fájdalomára és örömére. Schöngut Sándor éreken keresztül a szigeti zsidóság hitközségének volt. A szigeti árvagondozó ügyvezetésének is igen tevékeny tagja volt és nem volt a szigeti zsidó közéletnek, a zsidó jótékonykodásnak olyan megnyilvánulása, melyben Schöngut Sándor nem vett volna aktív részt. A zsidó közéletben kifejtett intenzív tevékenységén kívül, a megye kereskedelmi és gazdasági életének is tekintélyes vezető tényezője volt. Schöngut Sándor temetése kedd délután ment végbe hatalmas részvét mellett. A szigeti zsidóság hatalmas tömegekben vett részt a temetésén. A szigeti zsidóság tömegein kívül a város társadalmi nemzeti különbségre való tekintet nélkül jelent meg Schöngut Sándor temetésén. Hivatalosan megjelentek a temetésen a városi és a megyei hatóságok vezetői, a zsidó közélet és a kereskedelmi társadalom vezetői. A gyászszónál Dr. Danzig Samu főrabbi szívbemarkoló gyászbeszédében méltatta Schöngut Sándor egyéniségét és bucsuztatta a város zsidóságának nevében. Ezután elindult a hatalmas embertömeg a szigeti zsidó temető felé, ahol örök nyugalomra helyezték Schöngut Sándor holt tetemét. Schöngut Sándor korai halálát özvegye, két árva és nagyszámú, előkelő rokonsága siratja, akikkel szemben óriási részvét nyilvánul meg városzerte.

A Palesztinahivatal közleményei. A konstancai palesztinahivataltól vett értesítés szerint az Alesia-hajó nem január 12-én, mint eredetileg jelezte volt, hanem január 13-án indul Konstancából Jaffába.

Tudományos előadásorozat. A Munkássegély, saját helyiségében Str. Reg. Ferdinand 107. (Ferenc József-ut) tudományos előadásorozatot rendez különböző aktuális problémákról. A megnyitó-előadást Antal Márk főigazgató tartja f. hó 19-én „Napjaink kulturkérdései” címen. Az előadások minden hét csütörtökön tartanak fél kilenc órai kezdettel. A legközelebbi előadásokat dr. Turonoszky Sándor, Dr. Elekes Miklós, Deri Gyula tartják.

Kiristescu miniszteri igazgató pere az állam ellen. Bukarestből jelentik: Ma tárgyalja a bukaresti legfőbb semmitörvényszék C. Kiristescu a közoktatásügyi minisztérium középiskolai osztályának igazgatója által a minisztérium ellen indított perét. Közvetlenül, hogy az új közoktatási törvény értelmében a 65 évet még be nem töltött C. Kiristescu igazgatót 1930. január 1-re nyugdíjállományba helyezték. Kiristescu kifogást emelt a nyugdíjaztatás ellen és pert indított a közoktatásügyi minisztérium ellen. Rendkívüli jelentőséget kölcsönöz a pernek az a körülmény, hogy a tárgyaláson szerepelni fog azon kérdés is, hogy a tanácsoktól rekrutálódó közoktatásügyi adminisztrációs tisztviselők nyugdíjaztathatók-e a 65 éves kor betöltése előtt, melyet az alaptörvény a tantestület részére előír. Ez a törvény körvonala ugyanazt az esetet is, hogy egy tanár a közoktatás adminisztrációs tisztviselője lesz és kategorikusan igényt formál a közoktatásban nyert összes jogaira. Kiristescu igazgatót Istrate Micescu, míg a közoktatásügyi minisztériumot C. Alexeau képviselő a semmitörvényszék mai tárgyalásán, mely iránt politikai és jogász körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A versaillesi esküdtszék felmentett egy öreg nyugdíjast, aki kárlehetetlen háziurát botjával agyonütötte

A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a felmentő verdiktet

Páris, december 17. A versaillesi esküdtszék verdiktje alapján a bíróság felmentett egy hetvenegy éves nyugdíjas volt közhivatalnokot, aki hónapokkal ezelőtt sötétbotjával agyonütötte nyolcvanegy éves háziurát, hogy az útés folytán szerzett sérülésébe belehalt. A tanak vallomása alapján a bíróság előtt beigazolást nyert, hogy a háztulajdonos, kinek a hivatalnok éveken keresztül lakója volt zsongori természetű és ridegszívű volt. A lakótól

legutóbb is felemelt bört követelt s az öreg nyugdíjas hiába kért irgalmat s hiába hangoztatta, hogy a magasabb bérösszeg megfizetésére képtelen, a háztulajdonos nem akart engedni s kitérő helyezett a lakójának, hogy az utcára teteti. Emiatt vesztette el az öreg nyugdíjas hidegvérét s ütött bottal a kárlehetetlen aggyasztára. A felmentést a közönség nagy lelkesedéssel fogadta.

Egy kanadai vegyész tanár nagyobb hőrétegek elolvasztására alkalmas folyadékot készített

London, dec. 17. A kanadai montreali egyetem egyik vegyész tanára a nagyobb hőrétegek elolvasztására is alkalmas folyadékot készített. A találmányt közelebbről Newyorkban, az utcáknak hótól való megtisztítására fogják felhasználni, mert az eljárás olcsóbb és jobb. Newyork tanácsa eddig minden télen négy-öt millió dollárt költött hótakari

tásra, míg a kanadai vegyész találmányának vagonterében is csak ötszáz dollár az ára. Ezt a folyadékot vízzel félig telt utcai öntözőautókba öntik s a gőpkocsi a hóval eltorlaszolt utesteket járattják. A vízzel kevert folyadék a havat megolvastja és a hót a vízlevezető csatornákon távozik az utca felől.

Halálos ítélet Prágában. Prágából jelentik. A büntetőbíróság az esküdtek verdiktje alapján két héttel halálra ítélte Luksik Ferencet, aki két hónappal ezelőtt megölte Grubar Ludmilit s áldozatának holttestét zsákba varrva a Moldvába dobta.

Újabb pilóta-rekord. Párisból jelentik, hogy Costes és Codor pilóták ma reggel 3 óra 27 perckor átrepültek a város felett. A két pilóta eddig 42 óra 37 perccel töltött a levegőben és ez idő alatt 6728 kilométer utat tettek meg.

Megszűnik a vízumkényszer Németország és Magyarország között. Berlinből jelentik: A német birodalmi hatóságok és a magyar kormány megbízottai között megegyezés jött létre, melynek értelmében a két ország közötti viszonylatban megszűnik a vízumkényszer s csak az utlevélkényszer marad fenn. Az egyezmény a napokban életbe lép.

Újabb halálos ítéletek Szovjet-országra. Londonból jelentik: A Press Association rigai jelentése szerint Jekaterinoszkaiban a szovjetbíróság közgazdasági szabotázs miatt hat szakszervezeti tisztviselőt és parasztot halálra, tizenkettőt hosszabb tartamu börtönbüntetésre ítél.

Eljegyzés. Orlik Margit Targu Mures és Stössel Lajos Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés nélkül.)

Korosec, volt jugoszláv miniszterelnök Hindenburgnál. Berlinből jelentik: Hindenburg köztársasági elnök ma kihallgatáson fogadta Korosec volt jugoszláv miniszterelnököt és földművelési minisztert, aki jelenleg a német birodalmi fővárosban tartózkodik.

Megkezdtek Newyorkban a nyolcvanhárom emeletes felhőkarcoló építését. Párisból jelentik: A Newyork Herald newyorki jelentése szerint a 6. Avenuen, a volt Hippodrom-Színház közelében megkezdtek egy nyolcvanhárom emeletes felhőkarcoló építését, amely harminc méterrel magasabb lesz, mint az Eiffel-torony. A hatalmas építmeny építési költségei 575 millió frankot fognak kitenni.

**Korcsolya-, si- és vadászoipók!
Si-ruhák, norvég viharbluzok!
Si, ródli, korcsolya!**

Emil Schuster, Cluj.

Arjegyzzék ingyen!

Arjegyzzék ingyen!

Nyílttér *

Az Informátor hiteltudósító irodáról

A Keleti Ujság szombaton megjelent számában Dr. Fóris Lajos ur információja alapján egy támadó cikk jelent meg, melyet vezetett újság, mintán a közleményben foglalt adatok tévességét hitelt érdemlően beigazoltam, a vasárnapi és keddi lapszámaiban reaktívtíkált.

Dr. Fóris Lajos ur egy cluji hiteltudósító irodának a vezetője, a közönség egy ilyen cikk intencióját és értékét könnyen megítélheti.

Irodám a jövőben is kizárólag a hiteltudósító érdekeit fogja szem előtt tartani és ezért nem fog semmiféle támadással megfélemlíteni megengedi és mint a jelen esetben, úgy a jövőben sem fogja a lekötött információt reaktívtíkálni azért, mert az érdekelt fél azt kifogásolja, hanem csak abban az esetben, ha a hiányzó dokumentummal esetleges tévedésemet igazolni tudná.

Dr. Hirsch József, v. ügyvéd
Hiteltudósító iroda tulajdonosa.

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A gyilkos szabadságos katonája a kolozsvári tábla előtt

Cluj-Kolozsvár, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári itélőtábla ma tárgyalta Salanta László beismert paraszlegény gyilkossági bűnperét. Salanta ez év tavaszán a kolozsvári gyalogezrednél teljesített szolgálatot és április havában szabadságra lazament falujába. A szabadság alatt Salanta kiment fejszevel Márisel és Bácest faluk között elterülő állami erdőszélig fákat vágni. A favágás azonban nem volt állami engedélyre, amiért Negrea János erdőőr megiltotta Salantának a favágást. A paraszlegény és az erdőőr között heves és indulatos szóváltás keletkezett, mely verekedésbe csapott Salanta a civéskodás közben fejszével a földet mért Negrea János erdőőr fejére, aki a súlyos sérüléseibe a helyszínen nyomban belehalt. Salanta nem elégedett ezzel, hanem az erdőőr zsebében talált ötezer leit és különböző aktákat is magához vette, majd az erdő keilős közepébe hagyván a fegyvert fegyverként, futott el az erdőre és eltűnt. A rendőrség csakhamar rátalált az eltemült gonosztervű és megindította ellene a büntügyi vizsgálatot. A kolozsvári törvényszék október 29-ikén tárgyalta Salanta László bűnperét és rablógylkossági bűntette miatt 15 évi fegyházra ítélte el. Salanta és védő megfélebbzték a törvényszék ítéletét kolozsvári itélőtáblánál, amely a mai tárgyalás folyamán felmerült enyhítő körülmények figyelembevételével a súlyos ítéletet 15 évről 11 évi fegyházra csökkentette.

Orszórszágra propaganda indult meg a munkások között, a karácsony meg nem ünneplése érdekében

Moszkva, december 17. Leningrádból és Moszkvából a szovjetbíróságok propaganda fejtenek ki annak érdekében, hogy a munkások az idén már ne ünnepeljék meg a karácsonyt. A vallásellenes propaganda óriási hatást vált ki, amit kétségtelen jele az is, hogy a munkások egy része elhatározta, hogy karácsony is dolgozni fog és napi jövedelmét ipari alap javára fordítja.

A titkos konzisztórium ülésén a pápa kinevezte az új hat biboroszt

Citta del Vaticano, december 17. Összes bibornokok jelenlétében ma megtartották a titkos konzisztórium ülését, amelyen a pápa beszédet mondott. Szentatya kiemelte annak jelentőségét, hogy a római pontifex világi hatalomra újra elismerték és felhívta a biboroszt, hogy örüljenek vele a római kérdés gyors megoldása felett. A pápa említette a Poroszországgal, Portugáliával és Romániával kötött konvenciókat és megállapodásokat, majd kinevezte az új biboroszt.

K
1,200.00
vetette

Bucuresti-Bukareszt
Közölték mi is a ter hivatalos jelentés, amely szerint a minisztertervezetben az ország mindössze csak a közlés adatainak pedig az Ordinea ügyi miniszter terve a mult évben bevezetett, amelyből a 500 000 hold fagyó és ötszáz ezer hold teli fel, mintha be

Módosítás

Revizió

Bucuresti-Bukareszt
Uj Kelet tud. A minisztertervezet és iparkamarákra vonatkozó törvények eskülete alatt a közgyűlést tartott. (Bucuresti-Bukareszt) hozta a speciális bizottság gyűlése a tervezet módosítását a hálózati kereskedelmi helyzetet. hogy a bukaresti kereskedelem ellen akcióit indítottak a területtől kérték a konkurrenciának a minisztérium megbízottaitól, hogy egy tervezet hálózati kereskedők

A vámnak követelése

Bucuresti-Bukareszt
Uj Kelet tudósítójától. A minisztertervezet már a helyi közlemények azt a régi jelenlegi vámréndelet megirtuk több ízben kereskedők külföldre nem tudják kiváltani megdrágítja a külföldi forgalombahozatala teségek arán volna váltott szállítványok törvény előírja, egy árverést tűznek ki, nyilvános hirdetmény az érdeklődők tudomásulvételére a vámnál például a hálózati tartják meg a különösképp azonban csak a legkritikább jelentkezni. A vámt kiáltási árat az állam állapította meg, mint olyan horribilis bevő már csak ezért. Az árverés után vámnál Bukarest felé irányított ezekkel a kérésekkel, annak törvényi fedél. A romániai intervenciója folytán érkezett a vámréndelet engedni, hogy az árverés maradt értéktárgyak követelésének végösszeget eladják. Ez a rendezés jött. Szeretné azt is megvalósítani, az árverések ne házilag

A karácsonyi vásár megkezdődött a

Rózsa Royal drogériában, Főtér 26

FIGYEL
NEM TR
VALÓSA

több az érték, mint 10 új operettben együttvéve. Parádés szereposztás fogja igazi ünneppé avatni a mai reprint. Holnap este megismétlik a „Koldusgróf” előadását.

Pénteken: Miss Amerika. A 14 képből álló változatos, káprázatos operettrevü a „Miss Amerika” pénteken este kerül színpadra rendezés bérletben és rendez helyarákkal.

Vasárnap d. u. félháromkor mozi-helyarákkal: Drótostót. Lehár legszebb operetteje a „Drótostót” kerül színpadra vasárnap d. u. félháromkor, Kondor Ibolyával, Belegy Bébivel, Leöveyvel, Solthyval és Réthelyivel a főszerepekben. Helyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lei.

Szombaton este 10³⁰ óra: Csókpirulák — csak felnőtteknek. A párisi bohózatirás legragyogóbb terméke, a „Csókpirulák” néhány évi pihentetés után szombaton éjjeli előadásban fog színpadra kerülni. Férgeteg kacagást fogja kisélni a merész és szókimondó bohózat minden ötletét, minden jelenetét. Az előadást pont háromnegyed tizenegy óra körül kezdik s tekintettel arra, hogy telivér párisi bohózat a „Csókpirulák”, csak felnőtteknek szolgált ki jegyeket a pénztár.

Ma, holnap és holnapután a magyar színházban

Kettős nagy műsor! Helyárak 30, 20 és 10 lej

Árva Julika és Dorina és a véletlen együtt!

A magyar színház egész áldozatkészséggel akar szolgálni a közönségnek, hogy ennek ismét tanúságát adja, az „Árva Julika élete” mellett ma, (Szerdán), holnap (Csütörtök) és holnapután (pénteken) még egy ragyogó 8 felvonásos vígjátékot fognak adni, címe: Dorina és a véletlen. Főszereplők: Verebes Erő, Igó Sym. A hatalmas, nagy kettős műsor helyárai maradnak: 30 lei (a legdrágább jegy), 20 és 10 lei. Előadások 3, 5 és 7 órakor.

ÁBRIS RÓZSÁJA

Nem „hangos” film, de „beszél” minden jelenete

Amerika legújabb csodája: Ábris rózsája. Mióta filmet vetítenek, briliánsabb, tökéletesebb alkotás nem jelent meg a vásznon, mint „Ábris rózsája”.

Erről állapították meg Amerikában, hogy a csodára, hogy nem beszélnek a szereplők, mégis beszél a film, mert minden jelenete olyan élethű, hogy a teljes színházi előadás benyomását kelti.

Az „Ábris rózsája” megszerzése óriási anyagi áldozatokkal járt. Soha még filmért ennyit nem kellett fizetni, mint az „Ábris rózsája”-ért. De soha még filmnek olyan nagy sikere nem volt, mint az Ábris rózsája”-nak.

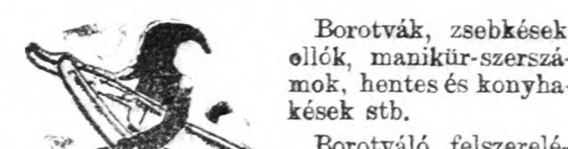
Az „Ábris rózsáját” szombaton fogják bemutatni a magyar színházban.

Praktikus karácsonyi és újévi ajándékok!

Több mint 1600 pár

38 különböző minta és kivitelben, a legolcsóbbtól a legfinomabbig. Készülékek és nikkelezések szakszerűen, kifogástalanul eszközöltetnek.

Borotvák, zsebkések, ollók, manikűr-szerszámok, hentes és konyhakések stb.

Borotváló felszerelések, önbortváló készülékek és pengék, fenőszíjjak és kövek, eszettek, szappanok stb.

Látványos cikkek: Szemüvegek, csipetők, lorgnettek stb. Színházi és vadász látványos cikkek javítása.

Az ország legrégebbi — 1864-ben alapított szaküzletében.

Kun Máttyás Fia Cluj
Calea Victoriei No. 2.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Szerda, december 18

Budapest: 915 Honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 13: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: Hírek. 16.10: Előadás. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Sztinyay Zoltán elbeszélését. 5.40: Peris Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 6.45: Olasz nyelvoktatás. 7.25: Rádió amatőrpósta. 8: Német Est. 1. Hans von Schoen német birodalmi követ és meghatalmazott miniszter megnyitó beszéde. 2. A német zeneművészeti előadást tart Papp Viktor, a Rádió zenei tanácsosa. 3. Bach: V. Brandenburgi koncert. 4. Max Reger: Változatok Hiller egyik vidám témájára. 5. Dalok. Brahms: a) Immer leiser wird mein Schummer; b) Vollewiege liebe; c) Sandmensch; d) Mein Mädli hat ein Rosenmund. Előadja Budanovits Mária. 6. Richard Strauss: Fuvós szerenád Op. 7. Richard Wagner: Egy „Faust” nyitány. Utána kb. 9.50: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Hírek. Majd: Gramofonhangverseny. 1. és 2. Leopold: Hungária, magyar dal, fantázia. 3. Dr. Löhner—Lehár: Dal a „Land des Lächelns” c. operettből. 4. Dr. Löhner—Lénárd: Kettős a „Land des Lächelns” c. operettből. 5. és 6. Strauss: Denevér, quintett I., II. 7. és 8. Kéler Béla: Magyar vígjáték, megnyitó. 9. Verdi: Rigoletto, Az asszony ingatag (Jan Kiepara). 10. Stradella: Pieta Signor (Basilides Mária). 11. és 12. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok, Preislied. 13. Schwabach—Borga now: Zigeunerweisen. 14. és 15. Verdi: Aida, Győzelmi induló. 16. Brahms: Geistliches Wiegenlied (Basilides Mária). 17. Kedves barátom, tangó (Sebő Miklós éneklő). 18. Se máma, se hónap (Sebő Miklós). 19. Rózsalevél, (Sebő Miklós). 20. Hoppci! (Sebő Miklós). 21. Ne menjen el, tangó (Sebő Miklós). 22. Nagysám, nemdebar (Sebő Miklós). 23. Jána, tangó (Sebő Miklós). 24. Katicám (Sebő Miklós). 25. Halovány őszi rózsák (Sebő Miklós). 26. Szervusz (Sebő Miklós). 27. Falevél (Sebő Miklós). 28. Add a kis kezed, Sonny Boy (Sebő Miklós). 29. „Aranyszörű barátom” (Sebő Miklós). 30. Ne haragudjon rám, tangó (Sebő Miklós). 31. Mennyből az angyal, karácsonyi dal (éneklő Pinter Imre).

Bukarest. 16. Szórakoztató zene. 16.45 Konferálás. 17.30: Rádiózenekar. Puccini: Bohémélet, Rubinstein, Fall Leo valamint Dvorzák műveiből. 20: Német est. 20.45: Énekhangverseny. Beethoven, Mendelssohn, Schumann, Wagner, Brahms, Strauss és Trunk műveiből. 21.15: Hegedűjáték. 21.50: Hírek.

Bécs. 20. 45 Német est. Filharmonikus hangverseny. Kiurina Berta operaénekesnő közreműködésével.

Berlin. 20 Német est. Beethoven, Brahms, Mozart, Webern műveiből. **Breslau.** 19.20 Hangverseny. Brahms, Chopin, Liszt, Debussy, Skrjabin műveiből. 20.30 Hangverseny. Bach, Holderlin, Mozart, Kleist, Beethoven, Gravoé és Wolf műveiből.

Frankfurt, Stuttgart. 20.15 Német est. **Hamburg.** 20. Német est. Weber, Liszt, Wagner, Brahms stb. műveiből.

Königsberg. 20. Német est.

Lipce. 19.30 Wagner est.

München. 20.30 Német est.

Belgrád. 20 Könyű zene.

Zágráb. 20.30 Német est.

Zürich. 20.30 Stuttgarti műsor közvetítve.

Milanó-Torinó. 20.30 Bizet: Carmen c. operája.

Róma. 21.02 Operaközvetítés.

Nápoly. 21.02 Hangverseny.

Varsó. Kattovicz: 19.25 Gramafon. 20.15 Német est. Schumann, Brahms, Straus és Reger műveiből.

Prága. Ostravax, Kassa, Pozsony, Brünn 20. Német est Berlinből.

Moszkva. 20 művészt.

Stockholm. 22.30 Táncczene.

Oslo. 20.05 Hangverseny, Wagner, Weber, Brahms, Reger, Strauss Richard műveiből.

Olcso karácsonyi vásár

jöjjön el ön is

és győződjön meg, hogy még soha nem létezett áron vásárolhatja a legjobb árut

Ez minden eddigit felülmuló vásár!

Néhány példa tájékoztatásul:

Női v. férfi meleg keztyű 49 —	Gloth paplan 589 —
Női angol gyapju harisnya 59 —	I-a paplanlepedő vászon 200 cm. széles 159 —
Gyapju férfi zokni 29 —	I-a fehénemű vászon 39 —
I-a zsebkendő 13 —	Gyapju női szövetter 199 —
Alsótricot ing v. nadrág 159 —	A gol nyári sál 69 —
Kötött női nadrág 49 —	Prima férfi mellény 389 —
Kamasni nadrág 149 —	Gyermekharisnya 10 —

Bélelt bőrkeztűk, férfidivatcikkék, babicikkék stb.

HERCULES Aruház (volt Baby-ház)

Cluj, Calea Regale Ferdinand 12.

Csütörtök december 19

Budapest. 9.15: Hangverseny: 1. Mozart: „Szókratész a szerályból” — Ária. 2. Debussy: a-moll preludé; 2. Tocata. 3. Gömöri László énekszám. 4. Schubert: Margit a rokkánál. 5. Granados: Spanyol tánc; Falla: Spanyol tánc. 6. Gömöri László énekszám. 7. a) Hubay: Szeretném itthagyni; b) Lavotta: Mezei virágok. 8. a) Kodály: Valsette; b) Godovsky: Alt Wien; c) Moszkovszky: Die Jongleurin 10. a) Puccini: Liu áriája a „Turandot” c. operából. b) Rosini: Rosina áriája a „Sevillai borbély” c. operából. 11. Chopin: As-dur Polonaise 12. Gömöri László énekszám. 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 1. Amadei: Suite. 2. Grünfeld: Szerenád. 3. Warren—King: Seminola. 4. Morena: Polpourri. 5. Géczy: Egy éjjel—keringő. 6. Hubay: Pusztai képek. 12.25: Hírek. 1.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: b. Hírek, élelmiszerárak. 4.00: Rádió Szabad Egyetem. 1. Magyar dalok, előadja Welser Tibor „A tuberkulózis II.” 3. Magyar dalok a) Katona nóta b) Lányom, lányom gyöngyvirágom; c) Elhervad a róza d) Szól a kakas már e) Ej haj gyöngyvirég. Előadja Welser Tibor. Utána pontos időjelzés, időjárás jelentés. 5.10 A m. kir. Földművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata. A háziállatok ragadós száj- és körömfájása. 5.45 A m. kir. 1 honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 1. Barna: Magyar ünnepi megnyitó. 2. Strausz hanghullámok — keringő. 3 Puccini Nyugat lánya — ábránd. 4 Dvorák Apróságok a) Allegro moderato. b) Tempo di Menuetto c) Allegro. 6.45 Gyorsirás tanfolyam. 7.25 Angol nyelvoktatás. 8.00 Kabaréelőadás a stúdióban — Dalok. tréfák, egyfelvonások. 1. Az esernyő. 2. dalok. 3. Házasság. 4. Dalok. 5. Versek. a) Kozma Andor; Idill b) Babits Mihály; Merceria, c) Harasztli Lajos: Keresem, d) Heltai Jenő: Ballada három patkányról, e) Petőfi Sándor: Ha... f) Ady Endre: Egyedül a tengerrel. 6 A defekt, 7 a Honi kozák kórus számai vezényel Haris Győző. 9.30 Hangverseny közreműködnek Lévai Ilonka operaénekesnő. 1 a) Szabados: Vágyak, b) Tarnay: Bucsu, c) Noseda: Piros rózsák. 2. Bach Busoni: Chaconne. 3. Erkel:

Bánk bán c. operájából Tisza parti ária. 4. a) Albeniz Tango. b) Proboffeff: Indul. 5. a) Wagner: Fájdalom, b) Debussy: Csöndes éj. c) Brahms: Szerelmem úde. 6. a) Liszt: Szonett, b) Liszt: Polonez, 7. a) Verdi Leonora ária a Trubadur c. operából, b) Gounod: Faust című operából ékszerárja. Utána kb. 10.30. Pontos időjelzés, időjárás jelentés hírek, majd Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye.

Bukarest. 16 Rádiózenekar. 16.15 Konferálás. 16.30 Rádiózenekar Verdi Álarcosbál Csajkovszkij: Jolanta-ábránd, Vieuxtemps. Álmódosítás. Ochs: Német népdsl változat. Zieher: Csavargók, 20. Operaest.

Bécs. Zeneári hangverseny Offenbach, Strausz, Mozrt, Csajkovszkij, Czibulba, Komzák és Wacek műveiből.

Gráz: 20 Fenekari hangverseny Schubert szonfónia. List I. Rapszódia. Saint-Saens: Daise Macabre. Müller vígjáték nyitány. Weber Eelhívás a táncra. Delibes: Coppélius ballet.

Berlin. 22.30 Táncczene.

Breslau. 23. Táncczene.

Hamburg. 22.40 Külföldi állomások közz. Königsberg 20 Citeratuió.

Königswusterhausen. 21.15. Vonószenekar.

Lipce. 21.15 Hangjáték

München. Strausz Richard Egyiptomi H. c. operája

Stuttgart, Frankfurt. 19.30 Mozart Figaro lakodalmi c. operája.

Milano-Torino. 23.30 Kamarazene.

Róma. 21.20 Szinfonikus hangverseny

Nápoly. 21.20. Operettelőadás.

Prága. 19.50. Katonazene.

Pozsony. 19.50 Szórakoztató zene. Suppé, Gilbert, Straus János és Lincke műveiből.

Ostrava. 17.30 Zongora és hegedűszóló.

Varsó. 19.25 Gramafon, 20.30 Könyű, 23. Táncczene.

Kattovicz 20. Könyű, 23. Táncczene.

Toulouse. 21.15. Vígoperák.

Oslo. 20.30. Violaverseny. Corélli Kreisler.

Stockholm. Szólisták hangversenye

Moszkva. 20. Hangverseny, 20.45. Kamarazene.

London. 20.45 Katonazene.

Mintha sok 100 leit adna ajándékba úgy fog örülni az, kinek cipőt, papucsot vesz karácsonyra a

Derby

fióküzletekben mélyen leszállított árban.

A Rang
Cik forr 1.
Kézi meg...esekre se

Keresztes adófizető

Madgaru pénzügy...
det az adóeltitkolás...
javaslat fekszik a...
előtt, mindegyik eg...
jelent az adófizetők...
lamennyi, az idestov...
torturának egy uja...
meg. Az emberek...
kormáryt szidják és...
nak az elkövetkező...
ivára.

A kiindulási po...
igaza volt. Mi is m...
veteljük az adózási...
vizitóját. Évek óta...
rámutatni arra, hog...
terhek csak a terme...
lyoknak bizonyos r...
mig az adók fizetése...
többek vannak me...
összekötteiknek...
jövdelmeiket, de az...
gok elnézését is közz...
osaitól területek tápl...
talhatetlen molochját...
nemcsak a budget hi...
morál deficitjét is...
eresztül. Az adózás...
tük, az adóterhekne...
pontok szeint való...
termelő osztályok kö...

A kiindulási pontb...
tuk — igaza volt...
kellett vetni a tür...
hogy az ország lakos...
hányada vonja ki m...
száelések révén az ad...
A mód azonban —...
a beteresztett törvé...
gével ezt a kérdést...
mélyen kiábrándító...
kalmas arra, hogy a...
talt megannyi anom...
lanságnak végetvesse...
ságu intézkedések cs...
nak, hogy a sikanér...
ségeit nyissák meg...
számára. A korrupci...
ezeket a törvényeke...
tírelmes és túró Al...
szolgáltatja az áge...
kénye-kedvének, mi...
csak azok fognak fi...
összekötötések, disz...
mentesitenek a k...
tése aól.

Vegyük sorba a...
nyeket. Az adóva...
külön tervezet igye...
adót — minthogy k...
kiadás — soha az...
fizette senki. A fog...
mint az adófizetés...
hogy az új törvény...
alkalmasak lesznek...
séget inspiráljanak...
vallásnál Ki garant...
adóívető közegek...
az őszinteséget? Es...
arra, hogy adókie...
objektivitással fog...
lomás őszinteségéne...

Menjünk tovább...
igazgatóit és könyv...
ség terhei a jövőbe...
kért. Nem akarjuk...
védni: a nagy v...
találni a módot ar...
törvény szigorát...
azonban katasztró...
a törvény. És telje...
külföldi tőkét —...
hát ez a nagy biza...